

LUNDS UNIVERSITET
Lunds Tekniska Högskola

Kursplan för läsåret 2007/2008

ARKITEKTUR OCH SAMHÄLLE: ARKITEKTUR OCH ABF150 KULTUR I

Architecture and Culture I

Antal högskolepoäng: 24. **Betygskala:** UG. **Nivå:** A (Avancerad nivå).

Undervisningsspråk: Kursen ges på svenska. **Överlappar följande kurs/kurser:** ABFN05, ABFN10 och AHIN01. **Valfri för:** A4. **Kursansvarig:** Professor Finn Werne, finn.werne@arkitektur.lth.se och Universitetslektor Anna-Maria Blennow, anna-maria.blennow@arkitektur.lth.se, Inst för arkitektur och byggd miljö. **Förkunskapskrav:** Studenten ska vara antagen till och ha fullföljt 6 terminer på arkitektutbildning, samt vara godkänd i AHI011, AHI021 och AHI070. I övrigt se resp. delprov. **Kan ställas in:** Vid mindre än 10 anmälda. **Begränsat antal platser:** Ja. **Urvalskriterier:** Tidigare kurser, resultat i arkitekturhistorie- och arkitekturteorikurser, poängantal och intervjuer. **Prestationsbedömning:** Undervisning sker genom föreläsningar, projektuppgifter, övningsuppgifter, seminarier, studieresor, workshops och skriftliga uppgifter. Huvudvikten läggs på att studenterna ska utföra och presentera uppgifter i form av ritningar, modeller, skisser, bild, skrift eller andra relevanta media. Examinationen kommer i regel att ske enskilt. Examination baserat på arbete i grupp kan förekomma. Projektuppgifter kommer att examineras vid ett eller flera kritikfällor där studenten först presenterar sitt projekt muntligt inför studentgruppen, lärarna och i förekommande fall inbjudna kritiker. Projektuppgiftens och presentationens kvaliteter diskuteras av en bedömningsgrupp bestående av examinatorn, lärare och i förekommande fall externa kritiker. Delprovet Clio examineras i seminarieform, enskilt samtal eller skriftlig bedömning. Studenten får vid bedömningstillfället, eller senast tre dagar efter, meddelat om projektet är godkänt eller underkänt. För att få betyget godkänt måste alla inlämningskrav vara uppfyllda och alla projekt och övningar vara inlämnade och godkända. Dessutom måste studenten ha minst 80 % närvaro på föreläsningar, workshops och schemalagd övningstid på ritsalen. Om projekt inte godkänns har studenten rätt att få förnyad examination efter kompletteringar eller omarbetningar av projektet. Examinatorn ska meddela studenten vad som krävs för att få betyget godkänt. **Poängsatta delmoment:** 3. **Övrigt:** I anknytning till kursen ges en kurs på 6 hsk-poäng som deltagarna förväntas välja: ABF021.

Syfte

Fördjupningsområdet syftar till att utveckla studenternas färdigheter i arkitektonisk gestaltning och kvalificerad, kritisk arkitekturpraktik i nära anknytning till aktuella tendenser inom arkitektur och stadsbyggnad samt till aktuell forskning inom arkitektur, arkitekturteori, urbansociologi, arkitekturhistoria och designteori.

Mål

Kunskap och förståelse

För godkänd kurs skall studenten

- ha förståelse för grundläggande förutsättningar för stadsutveckling och stadsbyggande, såväl historiska som nutida.
- ha förståelse för arkitekturen och stadsbyggandet som en historiskt kontinuerlig process med betydelse för samhälleliga, kulturella, sociala och ekonomiska fenomen.
- ha förståelse för arkitekturkunskapens kulturella och historiska avhängighet
- ha tillägnat sig kunskaper om ett ämne genom studier i arkiv, litteratur och egna reflexioner på plats (gäller de som går delprovet Clio).
- ha förståelse för sambandet mellan källmaterial och skriven uppsats (gäller de som går delprovet Clio).

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs skall studenten

- kunna gestalta en komplex byggnad i en stadsmässig kontext på ett sätt som uttrycker en arkitektonisk idé med relevans för det givna rumsliga och arkitektoniska sammanhanget.
- självständigt kunna utveckla, formulera och använda ett arkitektoniskt koncept och ett funktionsprogram och med stor skicklighet omvandla dem till en byggnad som uppfyller arkitektoniska, tekniska, etiska och estetiska krav.
- behärska relevanta arkitektoniska och stadsbyggnadsmässiga begrepp och termer.
- med stor skicklighet kunna presentera en komplex byggnad eller stadsdel, såväl muntligt som i ritningar och modeller, inför lärare, externa kritiker och kursgrupp, varvid presentationen tydligt redovisar den arkitektoniska idén och den urbana kontexten, vara grafiskt genomtänkt, uttrycksfull och lätt läsbar samt avspegla en personligt driven ambition för att kommunicera projektets innehåll.
- med skicklighet kunna formulera sig i text om frågeställningar inom arkitekturens och arkitekturhistoriens område.
- skriva en uppsats inom ett arkitekturhistoriskt ämne på ett sakligt korrekt sätt, med god språkbehandling och stil samt med användning av relevanta begrepp, termer och ord som passar till arbetets art.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För godkänd kurs skall studenten

- kunna bedöma sitt eget och andras projekt i relation till det offentliga stadsrummet, särskilt med avseende på deras arkitektoniska värde för olika grupper av brukare i olika situationer.
- visa ett kritiskt, självständigt och kreativt förhållningssätt till förekommande arkitektoniska och stadsbyggnadsmässiga uppgifter.
- visa ett kritiskt och självständigt förhållningssätt till förekommande texter inom arkitekturens och samhällsbyggandets område.
- tillämpa empatisk förmåga i gestaltungsprocessen och verka för att olika samhällsgruppers olikartade levnadsförhållanden beaktas i stadsbyggande och arkitektonisk gestaltning.
- arbetat källkritiskt med källor för det egna skrivandet (gäller de som går delprovet Clio).
- kunna sälla i ett stort material för att presentera materialet kärnfullt, kortfattat och intresseväckande (gäller de som går delprovet Clio).

Innehåll

Fördjupningsområdet Arkitektur och kultur är inriktat på arkitektonisk gestaltning och kvalificerad, kritisk arkitekturpraktik i nära anknytning till aktuell forskning inom arkitektur, arkitekturteori, urbansociologi, arkitekturhistoria och designteori. Det ger också studenten möjlighet att skriva en uppsats. Arkitektur och kultur I består av det grundläggande och för alla obligatoriska delprovet 0106 Arkitektur - rum - historia A (10p) varefter ett av delproverna 0206 Clio - att skriva om arkitektur (6p) eller 0306 Arkitektur - rum - historia B (6p) väljs.

- 0106 Arkitektur - rum - historia A (10p) har inriktning på gestaltning av byggnader i stadssammanhang med fokus på lokala och globala kontexter och på platsens och bebyggelsens historia. I kursen ingår en studieresa.
- 0206 Clio - att skriva om arkitektur (6p); studenterna analyserar kritiskt, diskuterar och skriver om arkitektur och stadsbyggnad i ett arkitekturhistoriskt perspektiv.
- 0306 Arkitektur - rum - historia B (6p); är direkt fortsättning på 0106, delprov A.

Litteratur

Se respektive delprov.

Poängsatta delmoment

Kod: 0106. **Benämning:** Arkitektur - rum- historia A.

Antal Högskolepoäng: 15. **Betygskala:** UG. **Prestationsbedömning:** Se ABF150. **Delmomentet omfattar:** Kursens syfte är att utveckla studenternas förståelse för den historiska dimensionen, för lokala och globala sammanhang och för förebildernas betydelse för arkitektkunskapen och den personliga repertoaren och att träna och vidareutveckla studenternas förmåga att gestalta rum som bidrag till den historiska kulturella processen och som ingående i lokala och globala sammanhang. Vidare syftar kursen till att utveckla studenternas förmåga att självständigt, kritiskt och analytiskt tolka arkitektonisk gestaltning i rumsliga, historiska och urbana kontexter. Projektet arbetar med tre teman: den historiska dimensionen, lokala och globala sammanhang och förebildernas betydelse för arkitektkunskapen och den personliga repertoaren. I projektet tränas förmågan att gestalta rum som bidrag till den historiska processen och som ingående i lokala och globala sammanhang. Med utgångspunkt från seminarier, föreläsningar, föreläsningsstudier och studieresor prövas de arkitekturteoretiska ansatserna, inom de tre tematiska områdena, i uppgiften att gestalta en byggnad eller ett urbant rum. På en urban plats föreslår studenterna ett arkitektoniskt tillägg till bebyggelse utifrån ett eget program. Studenterna gör individuella tolkningar av hur de lokala sammanhangen skall hanteras i en global kultur och redovisar slutligen också vilken betydelse studierna av förebilder och historiska exempel haft för det presenterade projektet. Projektets studieresa förbereds genom seminarier och föreläsningar. Genom fältstudier och diskussioner under resorna utvecklas studentens förmåga att tolka arkitektonisk gestaltning i rumslig och urban mening. Föreläsningar och seminarier som behandlar arkitektoniska, tektoniska, rumsliga och urbana fenomen, samt särskilda seminarier kring förebilder integreras i projektet. Litteraturen varierar från termin till termin och meddelas vid kursstart.

Kod: 0206. **Benämning:** Clio - att skriva om arkitektur.

Antal Högskolepoäng: 9. **Betygskala:** UG. **Prestationsbedömning:** Alla deluppgifter och en färdig uppsats skall vara inlämnad och godkänd. Dessutom ska varje student medverka som opponenter på en uppsats. Närvaro på 80% av schemalagd undervisningstid är också ett krav. Den inlämnade uppsatsen bedöms vid ett seminarium med inbjudna granskare varvid studenterna både opponerar och responderar på sina arbeten. **Delmomentet omfattar:** I detta projekt tränas förmågan att reflektera över, kritiskt analysera, diskutera och skriva om arkitektur och stadsbyggnad. Syftet är att stimulera studenterna till att skaffa sig en självständig arkitekturuppfattning, grundad på god analysförmåga och stor historisk medvetenhet, samt utveckla förmågan att uttrycka denna i skrift, tal och illustrationer. För att stärka arkitekternas roll i kulturlivet är det av stor vikt att kunna förmedla arkitekturkunskap till omvärlden. Litteratur: Temat varierar från år till år och särskild litteratur anpassas till temat. Clioprojektet innehåller en eller flera skrivuppgifter som kopplas till individuella ämnen inom ett övergripande tema, för att på så sätt stimulera till gemensamma arkitektoniska frågeställningar och diskussioner. Parallellt med

textövningarna närläses och analyseras motsvarande typer av texter. Sådana texter kan ha karaktären av arkitekturkritik för fackpress o dyl. eller vetenskaplig artikel. Det individuella ämnet utväljs av studenten i samråd med handledarna för att det skall passa in i det övergripande temat samt vara rimligt med hänseende på tidsfaktorn och förutsättningar att hämta in källor. Det kan vara allt från en enskild arkitekt eller byggnad till en hel stadsdel. Studenterna uppmantras också att fördjupa sig i ett ämne som de intresserat sig för i föregående delprojekt Arkitektur ∅ rum ∅ tid eller Arkitektur ∅ rum ∅ samhälle. Det är viktigt att resultatet presenteras som en helhet och en verklig fördjupning av studentens kunskap i en precis frågeställning. Föremålet för studien kan med fördel väljas bland studentens egna förebilder och utgöra ett led i studentens uppbyggande av en positiv repertoar och exempelsamling. Studiet av byggnader måste utgöra en del av det valda ämnet och studenterna skall tränas att studera begrepp som t ex takt, rytm, proportioner, arkitektoniskt uttryck och rumslig organisation. Resultatet av dessa analyser bör också framställas i grafisk form och tjäna som illustrationer till texten. Uppsatsen examineras vid ett slutseminarium där studenterna agerar opponenter på varandras arbeten. **Övrigt:** Delkursen Clio ges varje hösttermin parallellt med delkursen Arkitektur ∅ rum ∅ historia B. Lämpligt studentantal är högst 10. Kurspråk är svenska varför delkursen ej lämpar sig för utbytesstudier. Examinator för kursen är universitetslektor Anna-Maria Blennow. I projektet kan ingå en studieresa och/eller fältstudier.

Kod: 0306. **Benämning:** Arkitektur - rum - historia B.

Antal Högskolepoäng: 9. **Betygskala:** UG. **Prestationsbedömning:** Se ABF150. **Delmomentet omfattar:** Delkursen syftar till att ge studenter som till 80 % genomgått delkursen ABF150 0106 tillfälle att fördjupa sitt gestaltungsprojekt ytterligare mot en högre grad av bearbetning och detaljering men inom ramen för samma övergripande syfte som ABF150 0106. Därutöver är syftet att stimulera studenterna till att i högre grad utveckla en självständig arkitekturuppfattning och ytterligare träna studenternas förmåga att sammanlänka olika rumsliga och tekniska delar till en estetiskt sammanhängande helhet.